

अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक
सहकारी संस्थांचे संचालक व सर्व
सभासद यांचे जात वैधता प्रमाणपत्र
विहित कालावधीत देण्याबाबत

महाराष्ट्र शासन
सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: सीबीसी/१०/२०१४/प्र क्र १५६/मावक
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
तारीख: २८ ऑगस्ट, २०१४

वाचा

- १) शासन अधिसूचना क्रमांक सीबीसी/१०/२०१२/प्र क्र १६५/मावक, दिनांक १ सप्टेंबर, २०१२
 - २) जनहित याचिका क्र. ७५/२००८ व जनहित याचिका क्र. १०४/२०१०
- मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश अनुक्रमे दिनांक १९ मार्च २०१३ व दिनांक ४ एप्रिल, २०१४

प्रस्तावना

शासन अधिसूचना क्रमांक सीबीसी/१०/२०१२/प्र क्र १६५/मावक, दिनांक १ सप्टेंबर २०१२ अन्वये महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियम) नियम २०१२ प्रसिध्द करण्यात आलेले आहेत. सदर नियमावलीतील नियम १४ अन्वये शासनाने विनिर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही प्रयोजनासाठी लाभाची मागणी करताना किंवा सवलतीचा फायदा घेण्यासाठी संबंधित मागासवर्गीय व्यक्तीने त्यांच्या जात प्रमाणपत्राची पडताळणी करून घेणे आवश्यक ठरविले आहे. महाराष्ट्र राज्यातील मूळ निवास असणा-या योग्य व पात्र मागासवर्गीय व्यक्तीसच लाभ मिळावेत असे शासनाचे धोरण आहे. अनुसूचित जातीच्या यंत्रमाग सोसायट्या, निटिंग गार्मेंटस्, कापड प्रोसेसिंग युनिट, शेतीमालावर प्रक्रीया करणा-या सहकारी संस्था, साखर कारखाने, खांडसरी कारखाना रुपांतरित करणे व तत्सम उद्योगांना शासनामार्फत अर्थसहाय्य उपलब्ध करून देण्याची योजना शासनामार्फत राबविण्यात येत आहे. सदर योजनेच्या अनुषंगाने मा. उच्च न्यायालयात जनहित याचिका क्र. ७५/२००८ व जनहित याचिका क्र. १०४/२०१० दाखल करण्यात आलेली होती. याप्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाने दिनांक १९ मार्च २०१३ व दिनांक ४ एप्रिल २०१४ अन्वये औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या संचालक व सभासदांच्या जात पडताळणीबाबत प्राधान्याने कार्यवाही करावी तसेच ही प्रक्रिया राबविण्यासाठी आवश्यक ते निदेश देण्याबाबत अथवा शासन निर्णय निर्गमित करावा असे आदेश दिलेले आहेत. औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या संचालक व सभासदांची जात पडताळणी विहित कालावधीत करण्यासाठी आवश्यक ते आदेश देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतलेला आहे.

शासन निर्णय

शासन अधिसूचना क्रमांक सीबीसी/१०/२०१२/प्र क्र १६५/मावक, दिनांक १ सप्टेंबर २०१२ अन्वये महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियम) नियम २०१२ नुसार व जनहित याचिका क्र. ७५/२००८ व जनहित याचिका क्र. १०४/२०१० मधील मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश अनुक्रमे दिनांक १९ मार्च २०१३ व दिनांक ४ एप्रिल २०१४ अन्वये अनुसूचित जातीसाठी अनुज्ञेय असलेल्या सहकारी संस्थामधील संचालक व सदस्यांना जात वैधता प्रमाणपत्र घेणे आवश्यक असल्याचे नमूद करण्यात आलेले आहे. तरी अनुसूचित जातीशी संबंधित सहकारी संस्थामधील सदस्यांनी ते ज्या जिल्ह्याशी संबंधित असतील त्या संबंधित जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीकडे जात पडताळणीचे प्रस्ताव पाठवावेत. प्रस्तावासोबत सहकारी संस्थाशी तसेच संबंधित संचालक व सभासद यांची सर्व कागदपत्रे तसेच त्यांच्या जाती दावा प्रित्यर्थ आवश्यक त्या कागदपत्राचे पुरावे जोडण्यात यावेत.

२. मा.न्यायालयाने दिलेल्या आदेशानुसार सदरची जात पडताळणी विहित कालावधीत करावयाची असल्याने यासाठी सर्व अनुसूचित जातीच्या औद्योगिक संस्थांनी त्यांच्या संचालक व सभासद यांच्या जात पडताळणीसाठी संबंधित संस्था व जात पडताळणी समिती यांच्या मध्ये योग्य तो समन्वय राहण्यासाठी व विहित कालावधीत जात पडताळणी करून घेण्यासाठी प्रत्येक औद्योगिक संस्थेने ठरावाद्वारे या बाबींसाठी एका विशेष प्रतिनिधीची नियुक्ती करावी व त्यांचेमार्फत संबंधित जिल्ह्याच्या सहाय्यक आयुक्तांकडे प्रस्ताव सादर करून त्यांच्या शिफारशीनुसार संबंधित जात पडताळणी समितीकडे त्यांच्या संस्थामधील सर्व संचालक व सभासदांची कागदपत्रे सादर करावीत.

३. सर्व अनुसूचित जातीच्या सहकारी संस्थांनी त्यांच्या संचालकांची व सर्व सभासदांची जात पडताळणीसाठी समितीकडे सादर करावयाची कागदपत्रे त्यांनी नियुक्त केलेल्या विशेष प्रतिनिधीमार्फत पुढील १५ दिवसांत संबंधित जिल्ह्याच्या सहाय्यक आयुक्तांच्या शिफारशीसह संबंधित जात पडताळणी समितीकडे सादर करण्याची कार्यवाही करावी. जात प्रमाणपत्र पडताळणी समितीने संबंधित औद्योगिक सहकारी संस्थाकडून त्यांच्या संचालक व सभासदांची आवश्यक ती कागदपत्रे प्राप्त झाल्यानंतर ३ महिन्यांच्या आत जाती दाव्याचा संदर्भात समितीचा निर्णय संबंधित औद्योगिक संस्थांना वा त्यांचेमार्फत नियुक्त विशेष प्रतिनिधी यांना कळवावा.

४. संबंधित जात पडताळणी समितीकडे औद्योगिक सहकारी संस्थांच्या संचालक व सभासदांच्या जात पडताळणीबाबत आवश्यक ती कागदपत्रे सादर झाल्यानंतर त्यांच्या प्राथम्याने निपटारा करून जात पडताळणी प्रमाणपत्रे संस्थेने नियुक्त केलेल्या प्रतिनिधीकडे विहित कालावधीत देण्यात यावीत. अशा सूचना सर्व जात प्रमाणपत्र पडताळणी समित्यांना व संबंधितांना याद्वारे देण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०९०३१४२४४८७१२२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सिध्दार्थ झाल्टे
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपाल यांचे सचिव,
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे सचिव,
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४) मा.विरोधी पक्ष नेते, विधान सभा, विधान भवन, मुंबई
- ५) मा.विरोधी पक्ष नेते, विधान परिषद, विधान भवन, मुंबई
- ६) सर्व विभागीय आयुक्त (महसुल), अतिरिक्त आयुक्त (महसुल)
- ७) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, अपिल शाखा, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद,
- ८) प्रबंधक, उच्च न्यायालय, मूळ न्याय शाखा, मुंबई/नागपूर/औरंगाबाद
- ९) सर्व मंत्रालयीन विभाग,
- १०) त्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी सदर आदेश त्यांचे अधिपत्याखालील सर्व विभाग प्रमुख
- ११) व कार्यालय प्रमुख यांचे निदर्शनास आणून द्यावेत.
- १२) आयुक्त, समाजकल्याण आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १३) महासंचालक, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे
- १४) संचालक, विमुक्त जाती भटक्या जमाती व इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण
- १५) संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे
- १६) सर्व विभागीय जाती प्रमाणपत्र पडताळणी समिती १,२, व ३
- १७) सर्व जिल्हाधिकारी तथा जिल्हा दंडाधिकारी,
- १८) सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाजकल्याण विभाग / सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाजकल्याण.
- १९) सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
- २०) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका,
- २१) मुख्याधिकारी, सर्व नगरपालिका,
- २२) सर्व कार्यासन, सा.न्या.व वि. स विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २३) सर्व औद्योगिक सहकारी संस्था
- २४) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई
- यांना विनंती की, त्यांनी सदर शासन निर्णयास व्यापक प्रसिध्दी द्यावी.
- २५) निवड नस्ती (मावक) सामाजिक न्याय